

HONVÉDELMI NEVELÉS
AZ NTP-TEHETSÉG-25-0142 PROJEKT ASPEKTUSÁBÓL

Author(s) / Szerző(k):

Szűts Zoltán (Prof., Ph.D.)
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
(Magyarország)

Mező Ferenc
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
(Magyarország)

E-mail:

ferenc.mezo1@gmail.com

**Cite:
Idézés:**

Szűts Zoltán és Mező Ferenc (2025): Honvédelmi nevelés az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projekt aspektusából. *Lélektan és hadviselés – interdiszciplináris folyóirat*, VII. évf. 2025/2. szám. 111-116.

Doi: <https://www.doi.org/10.35404/LH.2025.2.111>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.

EP / EE:

Ethics Permission / Etikai engedély: KFS/2025/LH0013

**Reviewers:
Lektorok:**

Public Reviewers / Nyilvános Lektorok:

1. Szőke-Milinte Enikő (Ph.D.), Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
2. Mogorósi Zsolt (Ph.D.), Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Anonymous reviewers / Anonim lektorok:

3. Anonymous reviewer (Ph.D.) / Anonim lektor (Ph.D.)
4. Anonymous reviewer (Ph.D.) / Anonim lektor (Ph.D.)

Absztrakt

Noha a „Pedagógia a mesterséges intelligencia fényében és árnyékában (nem csak) STEM tárgyak esetében” című (NTP-TEHETSÉG-25-0142) projekt alapvetően civil, tehetséggondozó jellegű program, honvédelmi neveléssel kapcsolatos gondolatokat is felvethet. Jelen áttekintés e projekt honvédelmi neveléssel kapcsolatos aspektusaira fókuszál.

Keywords: honvédelmi nevelés, tehetséggondozás, STEM, mesterséges intelligencia

Disciplines: pedagógia, hadtudomány

Abstract

DEFENCE EDUCATION FROM THE PERSPECTIVE OF THE NTP-TEHETSÉG-25-0142 PROJECT

Although the project “Pedagogy in the Light and Shadow of Artificial Intelligence (not only) in the Case of STEM Subjects” (NTP-TEHETSÉG-25-0142) is essentially a civil, talent development program, it may also raise ideas related to national defense education. This overview focuses on the aspects of the project related to national defense education.

Keywords: national defense education, talent development, STEM, artificial intelligence

Disciplines: pedagogy, military science

Magyarország kormánya a 1352/2024. (XI. 19.) Korm. határozatban fogadta el a Honvédelmi Nevelési és Oktatási Keretstratégiát. E kormányhatározat többek között arról rendelkezik, hogy a kormány:

- „2. felhívja a honvédelmi minisztert, hogy – a belügyminiszter, valamint a kultúráért és innovációért felelős miniszter bevonásával – gondoskodjon a köznevelésben, a szakképzésben és a felsőoktatásban folyó általános és emelt szintű honvédelmi nevelés fejlesztését és egysé-

gességét, az egyes programok szakmai tartalmának kormányzati szinten történő összehangolását, azok társadalmi elérésének növelését és az egyes programok közti kohéziót támogató akciók és programok kidolgozásáról és működtetéséről; Felelős: honvédelmi miniszter, belügyminiszter, kultúráért és innovációért felelős miniszter. Határidő: folyamatos.”

- „4. egyetért a Honvédelem közismereti tantárgy országos kiterjesztésével, és felhívja a honvédelmi minisztert, hogy – a

belügyminiszter, valamint a kultúráért és innovációért felelős miniszter bevonásával – a tárgyevi tapasztalatok alapján vizsgálja meg a bővítés lehetőségét, és ez alapján készítsen előterjesztést a Kormány számára a következő évek bővítésének mértékéről; Felelős: honvédelmi miniszter, belügyminiszter, kultúráért és innovációért felelős miniszter. Határidő: minden év január 31.”

Mindezzel összefüggésben a Honvédelmi Minisztérium (HM) által a hazafias és honvédelmi nevelés támogatásáról szóló 26/2025. (VIII. 7.) HM utasítás alapján többek között az alábbi fogalom meghatározásokkal találkozhatunk (elsősorban a középiskolai közismereti képzés és a szakképzés kontextusában, az együttműködő partneriskolákban megvalósuló Honvéd Kadét Program keretében):

„2. § Az utasítás alkalmazásában

1. hazafias nevelés: a hazához, a haza értékeihez való érzelmi kötődés, pozitív viszony kialakítása és megszilárdítása, (...)

13.honvédelem tantárgy: a középiskolákban meghatározott évfolyamon, a szabad órakeret terhére, az osztályok órarendjébe beépített, közismereti tantárgy, amely általános ismereteket ad a honvédelemmel összefüggő feladatokról,

14. honvédelmi alapismeretek tantárgy: a középiskolákban a szabad órakeret felhasználásával, a tanulók által választható közismereti tantárgy, amely emelt szinten biztosítja a honvédelmi ismeretek elsajátítását,

15. honvédelmi nevelés: olyan oktatási-nevelési folyamat, melynek során a magyar állampolgárok fizikai, érzelmi és szellemi felkészítése történik a haza védelmére, fontos eleme az országban élő emberek és a nemzeti értékek megóvásához szükséges tudás és attitűdök elsajátíttatása”.

Elismerve a Honvéd Kadét Program jelentőségét, az alábbiakban az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projekt kapcsán arra történik rávilágítás, hogy a honvédelmi nevelést lényegében minden olyan pedagógiai aktivitás szolgálhatja, amelyek olyan területeket fejlesztenek, amik potenciálisan a honvédelmi szolgálatában is jelentőséggel bírhatnak. Ennek érdekében elsőként röviden bemutatásra kerül az NTP-TEHETSÉG-25-0142 program, majd kitérünk annak honvédelmi neveléssel kapcsolatos párhuzamaira is.

NTP-TEHETSÉG-25-0142

Az NTP-TEHETSÉG-25-0142 azonosítójú pályázat címe: „Pedagógia a mesterséges intelligencia fényében és árnyékában (nem csak) STEM tárgyak esetében”. A pályázat keretében működtetett gazdagító, dúsító jellegű tehetséggondozó programot az [Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógiai Kara](#) valósítja meg 2025.09.01-2026.08.31. között. Az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projektet a [Nemzeti Tehetség Program](#) és a [Kulturális és Innovációs Minisztérium](#) 3 590 000 forinttal támogatja.

A középiskolás diákoknak szóló program főbb tartalmi elemei:

1) hatvan óra időtartamú tehetséggondozó foglalkozássorozat, mely a pedagógus pálya, a STEM (természettudományos, technológiai, mérnöki, matematikai) területek és a mesterséges intelligencia kapcsán valósít meg pályaorientációt;

2) a hatvan órás tehetséggondozó foglalkozássorozatban résztvevő 30 diák, valamint szüleik (30 fő) és kortársaik (további 100 fő), illetve a szélesebb közönségnek is szóló STEM- és pedagóguspálya fókuszú pályaorientációs tehetség tanácsadás;

3) a mesterséges intelligenciára (MI-ra) vonatkozó pozitív irányú attitűdformálás és az MI használatával kapcsolatos kompetenciafejlesztés;

4) a projektről szóló kisfilm összeállítása;

5) mentorálás;

6) a projektbe bevont harminc tanuló számára nemzetközi konferencián hallgatóság és/vagy szekcióelőadói szerepben történő részvétel biztosítása. Megjegyzés: a projektben vállalt két konferencia közül az első 2025. december 5.-én valósult meg a „Kreativitás – Elmélet és gyakorlat (2025)” Nemzetközi Interdiszciplináris Konferencia révén (1. ábra), a második 2026. májusában várható.

7) Az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projekt keretében ISBN számmal rendelkező lektorált e-kiadvány megjelentetésére is sor kerül.

A projekt honvédelmi neveléssel kapcsolatos párhuzamai

A honvédelmi nevelést a kifejezetten ilyen céllal és névvel létrehozott kezdeményezések mellett lényegében (közvetett módon) minden olyan pedagógiai tevékenység segítheti, ami személyiségét, képességeit, ismereteit, motivációit és tehetségét tekintve minél inkább segíti tanítványai fejlődését, kibontakozását, önmegvalósítását – miként ez a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglalt feladat is egyben. E törvény felvezető bekezdése szerint azt az országgyűlés: „A nemzet felemelkedésének zálogaként a magyar oktatásügy nemes hagyományait a jelen kor elvárásaival és a jövő lehetőségeivel ötvözve, a felnövekvő nemzedékek hazafias nevelése és minőségi oktatása érdekében az Alaptörvényben foglalt művelődéshez való jog, a nemzetiségek anyanyelvi oktatáshoz való jogának megvalósítása, a köznevelés résztvevői kötelességeinek és jogainak meghatározása, továbbá korszerű tudást biztosító köznevelési rendszer irányítása és működtetése céljából” alkotta. Ugyancsak a Nemzeti Köznevelési törvényben található 24. fejezetben „A honvédelemért felelős miniszter által alapított és fenntartott nevelési-oktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezések” is megtalálhatók.

A pedagógiai fejlesztés indirekt honvédelmi jelentősége legfőbbképpen abból fakad, hogy képességeiket, készségeiket, ismereteiket, tekintve minél felkészültebbek a honvédelmi tevékenységbe potenciálisan

bevonható személyek, kiképzésük időtartama és költsége annál kisebb lehet – amennyiben praktikusán a felkészültségüknek megfelelő feladatokat kaphatnak. A (különösen intellektuális téren) tehetséges személyek esetében pedig a (ki)képzési idő és költség terén elérhető indirekt nyereség még számottevőbb lehet, ha figyelembe vesszük, hogy az átlagosnál jobb képességekkel, több elméleti és gyakorlati ismerettel rendelkezők, s szükség esetén gyorsabban képezhetők lehetnek.

Az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projekt korántsem a honvédelmi nevelést célozza közvetlenül, de példaként párhuzamba állítható e céllal is. Szerepeljen itt néhány kiragadott példa:

- a projekt direkt célja a középiskolás résztvevők pedagógus pálya felé történő orientációja. A pedagógiai pályák indirekt módon hosszútávú befektetésnek tekinthetők honvédelmi szempontból: minél tehetségesebb pedagógusok minél tehetségesebb diákokat nevelhetnek a haza, a nemzet érdekeit is szolgálva ezzel, s adott esetben így minél képzettebb személyek nyerhetők meg akár a katonai karrier számára is.

- a STEM tárgyak felé történő pályamentáció honvédelmi szempontból is jelentőséggel bírhat, amennyiben a haderőfejlesztést a tudományos nővumokra, innovációkra képes személyek tekintetében is értelmezzük.

- mesterséges intelligencia. A mesterséges intelligencia kutatás és/vagy felhasználása terén jártas, de legalábbis e tech-

nológia felé pozitív attitűddel viszonyuló személyek honvédelmi szempontból is szükségesek a modern haderőkben. A képzési idő és költség esetükben is lényegesen kedvezőbben alakul, ha már civilként megfelelő felkészítést kapnak e területen.

Zárógondolat

Fontos hangsúlyozni, hogy az NTP-TEHETSÉG-25-0142 projekt közvetlen célja nem a honvédelmi nevelés, vagy a katonai karrier irányába mutató pályamentáció (habár a programba való részvétel nem zárja ki azt sem). Az adott projekt mindössze arra vonatkozó példaként került bemutatásra, hogy a tehetséggondozás honvédelmi szempontból is támogatásra méltó, hosszú távú befektetés lehet.

Köszönetnyilvánítás

A „Pedagógia a mesterséges intelligencia fényében és árnyékában (nem csak) STEM tárgyak esetében” című (NTP-TEHETSÉG-25-0142 azonosítószámú) projektet a [Nemzeti Tehetség Program](#) és a [Kulturális és Innovációs Minisztérium](#) 3 590 000 Ft összeggel támogatta. A támogatást ezúton is köszönjük!

Irodalom

1352/2024. (XI. 19.) Korm. határozat a
honvédelmi nevelési és oktatási keretstratégiá-
hoz kapcsolódó intézkedésekről

26/2025. (VIII. 7.) HM utasítás a hazafias
és honvédelmi nevelés támogatásáról

2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti
Köznevelésről

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Pedagógiai Kar honlapja. Megnyitva:

2025.12.10. URL: [https://uni-
eszterhazy.hu/pk](https://uni-eszterhazy.hu/pk)

Kreativitás – Elmélet és gyakorlat (2025)
Nemzetközi Interdiszciplináris Konferencia
(hivatalos weboldal). Megnyitva:

2025.12.05. URL:

[https://www.kpluszf.com/crea-conf-
2025/](https://www.kpluszf.com/crea-conf-2025/)

Kulturális és Innovációs Minisztérium

(hivatalos honlap). Megnyitva:

2025.12.10. URL:

[https://kormany.hu/kormanyzat/kult-
uralis-es-innovacios-miniszterium](https://kormany.hu/kormanyzat/kult-
uralis-es-innovacios-miniszterium)

Nemzeti Tehetség Program (hivatalos

honlap). Megnyitva: 2025.12.10. URL:

<https://nemzetitehetségprogram.hu/>